

Slovenska Krajina.

Murska Sobota dobila V. gimnaziji razred. »Gospodar« se je s prekmurskim narodom vedno boril za razširjenje prepalojnene nižje gimnazije v M. Soboti v razširitev v višjo. Borbo Prekmurcev sta podprla s posredovanjem naša ministra dr. A. Korošec ter g. dr. M. Krek in tako je Murska Sobota dobila na predlog prosvetnega ministra s kraljevim ukazom V. gimnaziji razred.

Cene na sejmih v Slovenski krajini. Na naših sejmih so se izvršile tekom meseca avgusta zelo občutne spremembe pri cenah. Jasno je dovolj, da te spremembe posegajo zelo občutno v naše narodno gospodarstvo in so zelo usodne za našega kmeta, ker tvorijo vsekakor glavni dohodek poleg poljedelskih pridelkov skoroda glavni vir izkupička pri prodaji živine. Vsekakor je pa sedanjih padecen zelo katastrofalen in je skoro tako velik, da še skoraj ni bil. Če primerjamo cene z onimi pred dvema meseцema, nam te številke pokazujejo dovolj jasno ta usodepolni preobrat, ki tako globoko posega v naše narodno življenje in v jedro naših dohodkov. Če primerjamo cene, nam stopi ta razlika očividno pred oči. Prej so se biki prodajali po 4 Din za 1 kg, sedaj pa po 2–2.50 Din. Voli, ki se prištevajo k prvovrstnemu blagu, so padli od 5 Din na 2.75–3 Din za 1 kg. Cena telet je padla na minimum. Da je prišlo do teh usodepolnih cen, je glavna krivda v letošnji suši. Sena ni bilo, otava je skoro popolnoma zgorela sredi travnikov, drugih krm pa je zraslo letos tako malo, da obstajajo red velike skrbi za prehrano živine po naših krajinah. In očitno ima ta slaba letina za posledico, da se je začel naš kmet v skrbi za prehrano živine zatekat na sejmiške prostore s svojo živino in hoče obdržati le to, kar mu je neobhodno potrebno za obdelavo svoje zemlje, a često še to žene na sejem, ker po zimski pač rabi živina krme in če je že sedaj kmalu ne bo, jo bo pozimi še manj. In kar je najbolj žalostno, še nobenega povpraševanja ni po tej prignani živini na sejem. Kdo jo bo kupoval, če ni nobenega izvoza v inozemstvo? Italija se ne pojavlja na sejmiščih. In baš Ita-

lij je bila do sedaj naša najboljša odjemalka živine in tudi najboljši kupec. Ostale države pa že precej časa niti ne povprašujejo po naši živini. Ker je pa tudi v Italiji vladala letos suša, je razumljivo, da je tudi naval domaćih živinorejcev znatnejše poskočil v ponudbah, kar popolnoma opravičuje gospodarstvo sreherne države. Razumljivo pa je, da se hodo cene naši živini zopet povzdigne, ker prihaja jesen in zima in se v teh dveh dobach uporabi veliko več mesa kakor spomladi in poletti. Isto je bilo tudi s svinjami pred par meseci, sedaj pa je povpraševanje po svinjah veliko in cene so na takli višini, da še zadovoljujejo. Zato naj naši živinorejci nikar ne obupajo nad cenami, ker s časom se bo tudi ta nedostatek popravil in vsej novega poguma za živinorejo. Upamo, da bo ta čas kaj kmalu prišel. Daj Bog, da bi!

Ugodnosti za naše sezonske delavce. Poljedelsko ministrstvo je vsem sezonskim delavcem, ki dobe namesto denarja kot zasluzek blago v naturalijah, to je rž, pšenica ali kruzo itd., dovolilo četrtnsko vožnjo za prevoz blaga do domače postaje. Na tovornem listu morajo le označiti potrdilo delodajalca, da so žito res zasluzili namesto denarja in koliko kilogramov so ga dobili. Popust velja v času od 10. septembra do 31. decembra t. l. od vseh postaj vzhodno od: Striživojne, Vrhpolje, Beli Manastir, Osijek, Baranjsko, Petrovo selo in severno od Save in Donave.

Trgatov koruze. Malo kje je toliko koruze, kod v dolnjem delu Slovenske krajine. Tuju se najbrž čudno zdi, ko si še sedaj petje ter vrikanje od vseh strani. Veselo je kot ob vinski trgovini. Zgodaj zjutraj se peljejo trgači na delo in vsi veselo prepevajo. Po našem polju se razlega petje in vriški in to vse do večera. Kar je še bolj nenavadno, vriškajo tudi ženske in dekleta. Kdor kaj takega še ni videl in nislišal, bi mislil, da je vse pijo. Pa vse to veselje ni pod vplivom alkohola, temveč le izraz razposajenosti in veselja.

Cerkvena vest. Župnik v Dobrovniku g. Pavel Volper je vsled bolehayosti stopil v pokoj in se preselil v Sombathely na Madžarsko, kjer je njegova rojstna domovina. Dobrovniško faro je upravljal provizor g. Štefan Lejko. Sedaj je dobila fara novega župnika in

sicer v osebi dosedanjega provizorja g. Lejko Štefana.

Smrtna kosa. Dne 5. avgusta t. l. je v bolnišnici v Buenos Aires v Argentini umrl naš prekmurski rojak Franc Ozmeč iz vasi Malinci. V mili domovini, katero je tako prisrčno ljubil, zapušča ženo in 4 otroke. Franc nas je zapustil v najlepši moški dobi 37 let. Naj v miru počiva!

Sobota. V bivši katoliški ljudski šoli v Soboti se vrši gospodinjski tečaj. Udeležba je sredinja. Tudi se vrši večerni tečaj za kuhanje dvakrat na teden. — Dne 16. septembra je vršil pregled ljudskošolskih otrok in dijakov na tukajšnji gimnaziji špecialist-zdravnik za tuberkulozo na Golniku g. dr. Furlan. — Pregledovanje in žigosanje sodov se bo vršilo letos pri postaji za kontrolo sodov v Soboti 10. in 11. oktobra, 12. novembra in 10. decembra. Vsi, ki žele imeti žigosane sodove, naj tega roka ne zamudijo! — Sobota je zopet imela lep večer po dolgem prestolu. Pod okriljem srekega odbora Rdečega križa v Soboti je bil prirejen vesel večer, na katerem so sodelovali bivši in sedanji člani Narodnega gledališča iz Ljubljane s humoreskami, enodejankami in glasbenimi točkami. Večer Rdečega križa je dobro uspel in vse je bilo v najlepšem redu izvršeno. To je bilo nekaj za nas in smo hvaležni vodstvu Rdečega križa za ta izredno prijeten večer.

Crensovci. Naše Prosvetno društvo je v nedeljo dne 29. septembra polagalo račun o svojem delu. Občni zbor je bil polnoštevilno obiskan. Za predsednika je ponovno izvoljen g. Žerdin Martin, trgovec. Največje delo društva je bilo v pretekli dobi krasno uspeli fantovski tabor. Odbor si lahko šteje v čast, da je prireditve kljub nasprotovanju tako dobro izpeljal. Vsi odborniki so se izredili, vendar je največ delal g. Horvat Joško, ki je bil povsod poleg, kjer je bilo treba dela. V novi poslovni dobi želimo odboru mnogo uspeha, naj Bog blagoslov njegovo nesobično delo.

Turnišče. Pri nas je vedno živahno. Včasih osebne, drugič zopet stvarne (realne) spremembe. Zdaj se vrši vse okrog cerkve. Stara cerkev iz leta 1333, znamenita po svojih freskah, je bila že pred vojno premajhna, da bi objela vse farane in številne romarje, ki pri-

V dneh nepretrganega snega in viharja sta dolbla lovca od predora levo ter desno skladišča, kamor sta nameravala shraniti preko zime kože v pasti vlovljenih ter ustreljenih kožuharjev.

V neznosno dolgih zimskih večerih sta čitala knjige, katere sta prinesla seboj iz Fort Smitha.

Kakor hitro pa je nehal sneg in se je razjasnilo, sta se dokopala samotarja na prosti in pričela nastavljanje pasti. Ena vrsta pasti se je vlekla v severno-vzhodni smeri ob obrežju jezera, druga južno-vzhodno v gozdno pokrajino. Vsak dan sta pregledovala pasti. Na pregledne pohode sta jemala seboj ročne sani, orožje in mrzlo prehrano. Navadno sta se odpravila na pot na vsezgodaj v jutro in se vračala v trdi temi. Dnevi so se že bili namreč skrčili le na par ur, ko se je še videlo in je bilo kolikor toliko svetlo. Solnce je vzhajalo ob deveti uri predpoldne, ob petih čez poldne je že bila popolna tema.

Kožuharjev vseh vrst se je podišlo po okolici jezera tudi v najhujši zimi vse polno. Največ je bilo lisic, hermelinov (neka vrsta podlasic) in volkov. V dneh, ko ni sneg zamel prehitro nastav-

ljenih pasti, je znašala dnevna vrednost kož 50–60 dolarjev in še več.

Zadnji dan novembra se je zbudil Gruber precej zgodaj. Čudil se je, ko je zagledal tovariša povsem napravljenega in je nameraval baš zapustiti taborišče.

Pri pogledu na vzbujenega prijatelja je stopil Amerikanec k njegovemu ležišču in mu pošepnil:

»Boljše je, da se nekoliko odpočiješ. Sam bom napravil izlet proti gozdu in radi tega sem tako zgodaj na nogah. Pasti bom pustil pri miru, opazoval bom le volčjo sled. Podi se po gozdu izredno številno volče krdele; mogoče bom nekatere upihnil s kroglo. Kmalu popoldne bom zopet doma.«

Amerikanec se je odstranil in na ležišču ostali prijatelj je skušal, da bi ponovno zaspal. Nekaj nerazumljivega je motilo njegov jutrajni mir in mu odganjalo spanec. Zavit v spalno vrečo, je čital par ur, vstal in pripravil zajutrek. Ob osmi uri je polukal ven na prosti. Sij zvezd in severne svetlobe je malodane ustvarjal beli dan.

prek, pripravajo na poklic in se pustijo božati ...

Jim Webster, star zamec, drži v ustih že celih 40 let srebrni dolar, da odganja od sebe zle duhove. Doslej je porabil na ta način dva novca ...

Na farmi v bližini Wilmingtona v državi Ohio, zbir Howard L. Collett veje in poganjke, ki posedajo že ponaravljeno obliko crk. Na ta način je že zbral celo abecedo ...

E. L. Gaylor iz Saugusa, država Massachusetts, si lasti svetovni rekord, kar se tiče zadrževanja sape. Pri nekem poskusu vprito profesorjev vsečilišča